

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoCsp/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120319320
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:6120319320.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 44/b, IČO: 35 910 739, zastúpenému advokátom: Mgr. Miroslav Hanec, so sídlom Žilina, Hruštiny 602, proti žalovanému: P. U., nar. XX.X.XXXX, adresa Q., V. XXXX/XX, zastúpenému advokátkou: JUDr. Jana Hreňová, so sídlom Bratislava, Koreničova 2, o zaplatenie 3.913,25 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 18Csp/122/2020-333 zo dňa 5.10.2021, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanému **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu (ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 3.913,25 Eur z titulu škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu meraného určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii) v celom rozsahu zamietol a vo výroku II. vyslovil, že žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Pri rozhodovaní prvoinštančný súd vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, keď ustálil, že žalovaný odoberal plyn na odbernom mieste Q., V. XXXX/XX. Podľa zápisu žalobcu zo dňa 11.09.2018 (č.l. 18 spisu) pracovníkom žalobcu bola vykonaná kontrola odberného miesta na základe príkazu. Na odbernom mieste bolo zistené, že meradlo plynu je umiestnené v predzáhradke za plotom, nie je prístupné z verejného miesta. Bolo vymenené meradlo, pričom zákazník bol prítomný. Z montážneho listu vyplýva, že dôvodom montáže - demontáže bolo: " Výmena - znalec". Po demontáži meradla toto meradlo bolo zaslané znalcovi Ing. Petrovi Leškovi, ktorý vyhotovil súkromný znalecký posudok číslo 74/PL-2019. Znalec v znaleckom posudku konštatoval, že mu bol v nepoškodenom obale predložený plynomer s výrobným číslom 07349422-0741-14-I, ktorý mal na počítadle údaj 08668,591. Znalec uvádzal, že z plynomeru demontoval olovenú plombu krytu číselníka, pričom zistil, že sa na plombe nachádza označenie približne v tvare loga spoločnosti ELSTER, s.r.o. Stará Turá. Optickým skúmaním povrchu zaisťovacieho plechu krytu číselníka v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom. Sporné odtlačky porovnal so všetkými kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré prevzal od zástupcu spoločnosti SPP. Znalec uviedol, že optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelust'ami plombovacích klieští zistil obsahovú podobnosť, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolovaných odtlačkov. Nachádzajú sa tu výrazné rozdiely v rozostupe znakov. Na základe optického

skúmania znalec potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami tých istých nástrojov. Znalec v závere znaleckého posudku konštatoval, že na plombe osadenej v kryte číselníka sa nachádza označenie približne v tvare loga spoločnosti ELSTER, s.r.o. Stará Turá. Sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami tých istých nástrojov. Znalec nezistil poškodenie, ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla. Na základe zistených skutočností znalec s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladal, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou.

3. Žalobca dňa 11.02.2019 učinil na základe znaleckého posudku výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu. Za začiatok neoprávneného odberu zemného plynu stanovil deň 18.10.2017 a za ukončenie neoprávneného odberu deň 05.02.2019. Neoprávnený odber vo finančnom vyjadrení činil 3.695,66 eur. Zistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy bolo vyčíslené na 137,22 eur. Znalecký posudok stál žalobcu 50,- eur. Overenie plynomeru G4-G6 malo hodnotu 12,44 a 17,93 eur. Náklady spolu činili 217,59 eur. Neoprávneným odberom si žalobca od žalovaného uplatňoval sumu 3.913,25 eur. Táto suma pozostáva zo škody 3.695,66 eur a nákladov vo výške 217,59 eur. Túto škodu žalobca fakturoval žalovanému dňa 12.02.2019 faktúrou č. 9000317169 splatnou dňa 26.02.2019.

4. Žalobca na pojednávaní predložil listinu spoločnosti ELSTER, s.r.o. vyhotovenú dňa 17.10.2018. V tejto listine je uvedené, že na razníkoch - vložkách do plombovacích klieští, na ktorých je zobrazené logo spoločnosti ELSTER je vyobrazené logo spoločnosti ELSTER. Toto logo je jedinečné a neexistujú jeho iné alternatívy. Ďalej v listine je uvedené, že razníky - vložky do plombovacích klieští s označením loga spoločnosti ELSTER sú vyrábané na CNC zariadeniach a sú zhodné. Z dôvodu, že sú raznice rovnakého označenia pre všetky roky, tak sa používajú tie isté raznice bez ohľadu na kalendárny rok. Tieto razníky sa objednávajú podľa potreby. Pri používaní razníkov do plombovacích klieští môže dôjsť k ich opotrebeniu. Takéto opotrebovanie sa prejaví hĺbkou odtlačkov, pričom štruktúra a vzdialenosť medzi jednotlivými bodmi, ako i tvar, je zachovaný. Medzery a tvar jednotlivých častí znakov je zachovaný, teda nedochádza k posunutiu znakov.

5. Právne prvoinštančný súd vec posúdil na základe aplikácie ust. § 76 ods. 1, 8, 17, § 82 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o energetike (zák. č. 251/2012 Z.z. - ďalej aj len ZoE).

6. Následne v ods. 17 až 18 preskúmaného rozsudku prvoinštančný súd uviedol, že znalec kontroluje to, či došlo k zásahu - úprave posudzovaných plomb, pričom sa počas znaleckého skúmania takéhoto konania sám dopúšťa. Preto nepopísanie postupu demontáže ochranných krytov plynových plomb s náležitým zdokumentovaním môže u adresáta znaleckého posudku vyvolávať pochybnosti o tom, či znalec počas svojej demontáže nemohol plombu sám poškodiť a následne uvedené poškodenie pričítať tretej osobe. V tomto zmysle sa vyjadril aj Krajský súd v Trnave vo svojom rozhodnutí zo dňa 23.10.2018 sp. zn. 9Co/263/2017, v ktorom znalec rovnakým spôsobom opísal postup demontáže plomby. V spore nebolo možné ustáliť, kedy konkrétne došlo k mechanickému poškodeniu plomby daného meradla, či k tomuto poškodeniu došlo v priebehu odberu plynu žalovaným, alebo v procese výmeny meradla, či pri jeho presune od žalovaného k znalcovi, alebo pri výkone samotnej znaleckej činnosti. Záver o tom, že plomba bola poškodená pred demontážou plomby znalcom, nie je nepochybný. Náležitým zdokumentovaním demontáže plynovej plomby v znaleckom posudku by sa zabezpečila preskúmateľnosť aj tohto štádia znaleckého skúmania. Znalec mal k dispozícii 32 ks kontrolných odtlačkov, čo by znamenalo do znaleckého posudku vložiť ďalších 64 ks porovnaní v drvinej väčšine prípadov druhovo rozdielných mechanoskopických stôp. Priloženie fotodokumentácie o vykonanom porovnaní so všetkými relevantnými kontrolnými odtlačkami by viedlo k inému, resp. odlišnému názoru od toho, k akému dospel znalec po vykonanom porovnaní a priložení príslušnej fotodokumentácie len jedného vykonaného pozorovania. Z tohto dôvodu súd považuje postup znalca za chybný. Znalec musí porovnávať sporné odtlačky so všetkými originálnymi odtlačkami kontrolných klieští, ktoré sa v rozhodnom období používali na plombovanie plynových meračov. Nepriložením fotodokumentácie o vykonanom porovnaní odtlačkov všetkých kontrolných klieští so spornými odtlačkami, znalec znemožňuje adresátom znaleckého úkonu overiť to, či sú v zhode alebo nie. Znalec oprel svoje tvrdenia o to, že vykonal optickú, tvarovú, obsahovú a rozmerovú zhodu. Neuviedol, a ani z fotodokumentácie nevyplýva, v čom spočívajú tieto špecifické znaky, ktoré skúmal, a na základe čoho dospel k predmetným záverom. Znalec v znaleckom posudku neuviedol aké rozmerové, tvarové, či obsahové nezhody zistil.

Znalec v posudku neuviedol žiadne odborné metódy a postupy pre vyvodenie svojich záverov, uviedol iba svoje subjektívne pocitové, zrakové vnemy, ktoré však neporovnal so žiadnymi konštantami.

7. Nadväzne prvoinštančný súd poukázal na nález ÚS ČR sp. zn. III.ÚS 296/06 o tom, že znalecké posudky musia byť vypracované tak, aby boli presvedčivé a aby ich závery boli logickým vyústením popísaného postupu. Ďalej súd vychádzal aj z nálezů ÚS SR sp. zn. III.ÚS 114/2020, z ktorého textu citoval v nasledujúcich ods. 22 až 29. Citoval napríklad stať predmetného rozhodnutia Ústavného súdu SR, že ochrana poskytovaná jednému subjektu vlastníckeho práva nesmie byť v nepomere k možnostiam ochrany, ktoré má druhý subjekt, že aby došlo k vzniku objektívnej zodpovednosti treba naplniť tri základné predpoklady a to existencia neoprávneného odberu plynu, škody na strane PDS a príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom a vznikom škody, pričom podľa ústavného súdu nemožno len mechanicky aplikovať zákon a zistenie neoprávneného odberu treba podrobiť povinnosti tvrdenia, dôkaznej povinnosti strán a záver o tom, že došlo k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii podložiť presvedčivými dôkazmi. Ústavný súd tiež zdôraznil, že aj vyčíslenie výšky škody podľa vyhlášky vyžaduje najskôr preukázanie toho, že škoda vôbec vznikla. Ústavný súd zastal názor, že ustanovenia Zákona o energetike nezavádzajú PDS povinnosti preukázať, že mu vznikla skutočná škoda. Len samotný neoprávnený zásah do zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii ešte nemusí automaticky znamenať, že meradlo je nefunkčné a jeho meranie je bez ďalšieho irelevantné. PDS musí preukázať nielenže došlo k porušeniu zabezpečenia, ale aj to, že v príčinnej súvislosti s ním došlo k škode, musí teda tvrdiť a preukazovať, že došlo k nesprávnemu zaznamenávaniu odberu plynu a že takýmto spôsobom meraný odber plynu bol vykonaný odberateľom, čím vznikla PDS škoda. Okrem zásahu do značky montážnika by tak bolo patričné zisťovať, či meradlo skutočne vykazuje odchýlku proti norme. Náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac blížiť k náhrade len skutočne vzniknutej škody. Preto aj v prípadoch určovania výšky škody podľa vyhlášky treba preukázať rozhodujúce okolnosti, z ktorých bude vyplývať predpokladaná škoda. V tejto súvislosti Ústavný súd SR odkázal na uznesenie sp. zn. IV.ÚS 137/18, Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 668/15 a Pl.ÚS 29/13 s tým, že v rámci občianskoprávnej zodpovednosti je nutné hradiť skutočnú škodu, teda ujmu na majetku poškodeného a túto preto treba zisťovať. Ústavný súd pokračoval, že na základe fiktívneho výpočtu dochádza k zisteniu teoretického maximálneho množstva odobratého plynu, vychádza sa z maximálnych možných hodnôt odberu a jeho nepretržitého trvania, čo pre odberateľa nie je vôbec priaznivé. Výška škody sa tak ľahko vyšplhá na hodnoty, ktoré sú celkom nereálne. Keďže inštitút náhrady škody nie je sankčným prostriedkom, ale má plniť predovšetkým funkciu kompenzačnú a preventívnu, vypočítaná výška škody nemá byť neúmeraná skutočnosti. Zároveň od vypočítanej výšky škody je nutné odpočítať prípadné platby napríklad vo forme záloh, ktoré odberateľ uhradil v dobe neoprávneného odberu (rozsudok NS ČR sp. zn. 33Cdo 3287/2009). Bez dopĺňujúceho zisťovania skutočne spôsobenej škody by bol odberateľ neprimerane zaťažovaný, čo by bolo v rozpore s jeho právom na ochranu majetku.

8. Následne prvoinštančný súd v odôvodnení preskúmaného rozsudku už iba poukázal na znenie ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že nárok na náhradu trov konania vznikol žalobcovi (zrejme žalovanému) ako plne úspešnej strane sporu. Preto žalobcovi (zrejme žalovanému) priznal plnú náhradu trov konania.

9. Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho advokáta odvolanie žalobca, pričom uplatnil odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. h), že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a domáhal sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania na súde prvej i druhej inštancie v rozsahu 100%.

10. Pokiaľ ide o nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie, poukázal na ods. 6 až 8 napadnutého rozsudku. Zdôraznil, že súd zistil, že na odbernom mieste žalovaný odoberal zemný plyn meradlom, ktoré je umiestnené v predzáhradke a nie je prístupné z verejného miesta, pričom pri výmere meradla bol zákazník prítomný. Z montážneho listu vyplýva, že meradlo bolo v zapečatenej krabici odoslané na expertízu. V nálezovej časti znaleckého posudku znalec konštatuje, že mu bol v nepoškodenom obale (priložil aj fotografiu), predložený plynomer, ktorý presne identifikoval. Z tohto plynomeru demontoval olovenú plombu krytu číselníka a zaznamenal, čo na plombe zistil, k tomu vyhotovil aj fotografie, ktoré sú súčasťou posudku. Nie je preto žiadny dôvod pochybovať o tom, že originálna plomba bola poškodená a nahradená falšovanou plombou pred zistením neoprávneného odberu. K ods. 17 odôvodnenia rozsudku,

kde súd tvrdí, že nepopísanie postupu demontáže ochranných krytov (podľa odvolateľa asi prvkov) s náležitým zdokumentovaním, môže u adresáta znaleckého posudku vyvolať pochybnosti o tom, či znalec počas demontáže nemohol plombu sám poškodiť a následné poškodenie pričítať tretej osobe, uviedol, že v tomto prípade ani nejde o poškodenie plomby, ale o nahradenie pôvodnej plomby inou falšovanou plombou. Znalec uvádza na str. 6 znaleckého posudku, že s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote môže predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Pokiaľ mal súd pochybnosti o niektorých skutočnostiach, mal možnosť znalcovi sám položiť otázky, aby dostal odpovede. Nie je pravdou čo tvrdí súd v napadnutom rozsudku, že znalec v posudku neuviedol žiadne odborné metódy a postupy pre vyvodenie svojich záverov, že uviedol iba svoje subjektívne pocitové znakové vnemy. Znalec vyhotovil dokumentáciu prípadu digitálnym fotoaparátom pomocou digitálnej mikroskopickkej kamery pri konštantnom 23-násobnom zväčšení. Metóda optického skúmania je riadnou metódou, ktorú znalci bežne používajú a 23-násobné zväčšenie určite nie je to, čo konštatuje súd, že ide iba o jeho subjektívne pocitové zrkové vnemy. Odvolateľ považuje takéto vyjadrenia súdu za neprimerané a nesprávne, v priamom rozpore s vykonaným dokazovaním.

11. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolateľ upriamil pozornosť na argumentáciu súdu prvej inštancie, ktorú súd celú preberá z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. III.ÚS 114/20. Aj napriek tomu, že doterajšia ustálená rozhodovacia prax NS SR je zásadne odlišná od uvedeného rozhodnutia ústavného súdu, ktorý je v rozhodovacej praxi skôr excesom, ústavný súd, ani súd prvej inštancie žiadnym rozumným spôsobom argumentačne nevysvetlili zásadný odklon od doterajšej rozhodovacej praxe. Žalobca doručil súdu prvej inštancie vyjadrenie k predloženému nálezu ÚS SR III.ÚS 114/20. Na argumenty v ňom uvedené súd v napadnutom rozsudku vôbec nereagoval. Protistrane pravdepodobne toto vyjadrenie nebolo doručené. Za nepravdivé a nesprávne úvahy a zmätočnú argumentáciu Ústavného súdu SR žalobca považuje nasledovne:

a) K bodu 56 rozhodnutia ústavného súdu (ods. 28 a 29 napadnutého rozsudku), v ktorom sa uvádza, že na základe fiktívneho výpočtu dochádza k zisteniu teoretického maximálneho množstva odobratého plynu, teda vychádza sa z maximálnych možných hodnôt odberu a jeho nepretržitého trvania, odvolateľ uviedol, že pojem fiktívny výpočet je právne nekorektný. Osobitne ak takýto postup určuje vykonávacia vyhláška. Argumentácia, keď ÚS SR preberá bez hlbšieho prieskumu a naštudovania rozhodnutia ÚS ČR, potom nie je namieste. Náš právny poriadok už 30 rokov aplikuje na riešenie obdobných právnych problémov zásadne odlišné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy i vykonávacie predpisy. Predmetná vyhláška nepočíta s maximálnym množstvom odobratého zemného plynu a jeho nepretržitým trvaním (to platilo v minulosti). Vo výpočte škody je jednoznačne uvedené z čoho žalobca vychádzal: typ spotrebiča a jeho prevádzka v hodinách podľa prevádzkovej doby zariadenia a typu zariadenia. Ústavný súd nepostrehol, že právna úprava SR je roky odlišná od právnej úpravy v ČR. V danom prípade sa nejedná o nepretržitý a maximálny odber zemného plynu. Zákonodarcia výrazne znížil hodnoty množstva plynu, ktoré žalovaný reálne mohol odobrať. V prílohe, ktorá je súčasťou vyúčtovania škody, je presne na konkrétny prípad rozpísané ako zohľadnil pri výpočte škody kategóriu objektu, zistené spotrebiče, zimné a letné obdobie vykurovania. Vyhláška upravuje optimálne predpoklady pre rozumné stanovenie limitov na základe ktorých si žalobca môže náhradu škody uplatniť. Tiež určuje maximálne obdobie, za ktoré si žalobca môže uplatniť náhradu škody a to obdobím jedného roka od posledného fyzického odpočtu, pričom reálny neoprávnený odber mohol trvať aj niekoľko rokov. Ak nepoznáme presný časový úsek neoprávneného odberu a množstvo odobratého plynu, žiadnym spôsobom sa nedá určiť skutočná výška škody. Úvahy, že je potrebné v tomto prípade vypočítať skutočnú výšku škody, nie sú namieste a odporujú logike zákonnej úpravy i zdravému rozumu.

b) Návod na prieskum smerujúci k „spravodlivému rozhodnutiu“ dáva ÚS SR v bode 56 nálezu s tým, že k určeniu čo najobjektívnejšej skutočnej škody môžu slúžiť napríklad údaje o histórii predchádzajúcej spotreby, znalecké posudky, poznatky z prípadného trestného konania alebo informácie o spotrebičoch na odbernom mieste. Zároveň od vypočítanej škody je nutné odpočítať prípadné platby (zálohy) s tým, že by bolo vhodné inšpirovať sa rozhodnutiami NS SR. K týmto „odporúčaniam“ ÚS SR odvolateľ uviedol, že NS SR sa s týmito otázkami opakovane vo viacerých rozhodnutiach vysporiadal a odpovedal na ne tak, že predchádzajúce priemerné ročné, ani budúce ročné spotreby nie je možné použiť a to najmä z dôvodu, že zmluvný odber sa riadi inými pravidlami ako neoprávnený odber, ktorý pravidlá nemá ustanovené. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Obdo 49/2018, z ktorého zdôraznil, že pokiaľ ide určenie presného množstva plynu v prípade neoprávneného odberu, žalobca nemá možnosť objektívne zistiť aké množstvo plynu bolo odobraté počas doby trvania neoprávneného odberu, nie je možné ho určiť ani na základe údajov o spotrebe plynu, ktorá

predchádzala neoprávnenému odberu, prípadne nasledovala po neoprávnenom odbere plynu, keďže tieto údaje nepredstavujú údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného odberu. Z uvedeného je podľa odvolateľa zrejmé, že v prípade neoprávneného odberu zemného plynu nie je možné určiť množstvo skutočne odobratého plynu znaleckým posudkom, čiže odporúčania ÚS SR sú neaplikovateľné. Ak by vykonávacia vyhláška nebola použitá pri výpočte náhrady škody, neoprávnený odberateľ by na neoprávnenom odbere vždy získal, lebo by v najhoršom zaplatil maximálne len škodu. Podľa odporúčania ústavného súdu zaplatil maximálne len škodu, napríklad vo výške priemerných spotrieb. Je tu vyhláška, ktorá má určiť rozumné pravidlá výpočtu náhrady škody neoprávneného odberu, ktorá je zárukou primeranosti pre obe strany. Čo sa týka spotrebičov na odbernom mieste, s tými už vyhláška automaticky počítá. Čo sa týka započítania platieb, tie žalobca v žiadnom prípade nemôže započítavať, lebo započítavať sa dá len to, čo bolo zaplatené. Zálohy, prípadne iné platby v súvislosti s odberom zemného plynu sú riešené vo vzťahu k dodávateľovi zemného plynu a odberateľ, nie vo vzťahu neoprávnený odberateľ a prevádzkovateľ distribučnej siete (žalobca). Žalobcovi žalovaný žiadne platby za zmluvný odber nikdy neuhradza a ani neuhradza. Podľa odvolateľa ústavný súd i súd prvej inštancie doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax ignorovali. Pokiaľ sa súd chcel od takejto praxe odkloniť, bolo jeho zákonnou povinnosťou dôkladne vysvetliť tento odklon, pričom odôvodnenie odklonu musí byť dôkladné a presvedčivé.

c) Pokiaľ ústavný súd v bode 61. nálezu podotýka, že len samotný neoprávnený zásah do zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii ešte nemusí automaticky znamenať, že meradlo je nefunkčné a jeho meranie je bez ďalšieho irelevantné a znamená to, že PDS musí v konaní tvrdiť a preukazovať, že došlo k nesprávnemu zaznamenávaniu odberu plynu a že takýmto spôsobom meraný alebo nameraný odber bol vykonaný odberateľom, čím vznikla PDS škoda, pričom by bolo okrem zásahu do značky montážnika patričné zisťovať, či meradlo skutočne vykazuje odchýlku oproti norme, či je pozmenené, doplnené prostriedkami na ovplyvňovanie meradla alebo inak obidené, odvolateľ uviedol, že takéto úvahy sú absolútne neoprávnené a zmaťoché. Ústavný súd v takto formulovaných nárokoch spája viaceré samostatné skutkové podstaty neoprávneného odberu upravené v § 82 ods. 1 písm. a) až h) do jednej masy bez akéhokoľvek rozlišovania subjektívnej a objektívnej zodpovednosti. Požiadavky zisťovať, či meradlo vykazuje odchýlku oproti norme, či je pozmenené, doplnené... nemá vzhľadom a technickú stránku veci žiaden racionálny prvok, nemá žiadnu oporu v zákonnej úprave a javí sa ako veľmi subjektívne ničím neodôvodnené a svojvoľné. Okrem iného ani reálne nie je možné akýmkoľvek spôsobom určiť, či niekto s číselníkom meradla manipuloval a ako. Poškodením zabezpečenia sa umožní odberateľovi a komukoľvek s číselníkom nakladať ľubovoľne a meniť stav odobratého množstva plynu. Preto zákonodarca s poškodením zabezpečenia meradla (plomby) spája objektívnu zodpovednosť.

d) K bodu 62. nálezu, kde ústavný súd v rámci zachovania proporcionality upozorňuje na možnosť moderačného práva súdu a potrebu zaoberať sa zanedbaním prevenčných povinností žalobcu podľa § 415 a § 417 Občianskeho zákonníka, odvolateľ uviedol, že moderačné právo nie je bezbrehé a vyrovnávať tak na základe subjektívne vytváraných kritérií proporcionality, ktorá už je primerane zohľadnená vo vykonávacom predpise, podľa ktorého sa škoda vypočíta, pôsobí len ako ďalšie umelé znižovanie výšky škody v prospech neoprávneného odberateľa. Takýto postup spôsobuje nevyváženosť, ktorá sa dostáva až za hranicu, kedy sa neoprávnenému odberateľovi nesprávnou aplikáciou zákona stáva ekonomicky výhodnejším zemný plyn odoberať neoprávnené.

12. K ďalšej právnej argumentácii odvolateľ poukázal na ustálenú súdnu rozhodovaciu prax súdov, ktoré rozhodnutia k odvolaniu pripojil. Do pozornosti súdu dal rozhodnutie NS SR 3 Obdo 51/2017 a 3 Obdo 49/2019. Poukázal na uznesenie ÚS SR sp. zn. II.ÚS 70/2019, ktorý upozorňuje na aplikáciu právnych predpisov s tým, že odkazuje na doterajšiu prax NS SR, ktorá je v diametrálnom rozpore s tým, čo ústavný súd uviedol v náleze III.ÚS 114/2020. Ústavný súd tu podporil doterajšiu rozhodovaciu ustálenú prax NS SR, ktorou argumentuje v konaní žalobca. Podporu svojich tvrdení vidí žalobca aj v rozsudku NS SR sp. zn. 3 Obdo 49/2018, podľa ktorého, ak bolo na určenom meradle plynu porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno ho použiť na daný účel. Pokiaľ došlo k porušeniu zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii, nemá prevádzkovateľ distribučnej siete objektívnu možnosť zistiť množstvo skutočne odobratého plynu a preto je potrebné použiť výpočet upravený všeobecne záväzným predpisom - vyhláškou č. 155/2005 Z.z. (vyhl. č. 449/2012 Z.z.).

13. Za veľmi dôležité považoval odvolateľ aktuálne rozhodnutie NS SR sp. zn. 4 Cdo 106/2020, ktoré potvrdzuje doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax a bolo vydané po publikovaní sporného nálezu ÚS SR a týmto rozhodnutím bol prelomený neodôvodnený odklon od ústavnej rozhodovacej praxe, ktorý

vykonala ÚS SR v označenom rozhodnutí. V tomto rozhodnutí NS SR uviedol, že z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu vyplýva, že pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je daná objektívna zodpovednosť odberateľa plynu. V takom prípade odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti manipulácii, pričom toto porušenie mohol spôsobiť ktokoľvek. Totožný právny záver vyplýva aj z rozhodnutí NS SR sp. zn. 4 Cdo 30/2009, sp. zn. 3 Cdo 99/2012. Odvolateľ zdôraznil, že pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom podľa § 82 ods. 1 písm. b) zák. č. 251/2012 o energetike, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolací súd konštatoval, že zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. NS SR pokračoval, že ak v spore bolo preukázané, že žalovaný odoberal plyn meradlom, ktoré po zistení znalcom vykazovalo tvarovú a rozmerovú nezhodu sporného a kontrolného odtlačku z dôvodu, že sporný odtlačok čelustí plombovacích klieští a kontrolný odtlačok neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja, záver súdov nižších inštancií o neunesení dôkazného bremena nebol správny. Pre posúdenie existencie protiprávneho úkonu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) ZoE je rozhodujúce zistenie, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle a je irelevantné, či meradlo bolo funkčné alebo nie, prípadne či zaznamenalo skutočný alebo nižší odber plynu. Pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody. Preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob stanovený všeobecne záväzným predpisom (NS SR sp. zn. 5 Obdo 32/2018). Vykonanie metrologickej skúšky nemá žiaden vplyv na zistenie, či so zabezpečením konkrétneho meradla ne/bolo neoprávnené manipulované. Z tohto dôvodu výsledok metrologickej skúšky nemôže byť relevantným dôkazom, ktorý by preukazoval naplnenie znakov objektívnej stránky skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, t.j. že žalovaný konal protiprávne tým, že porušil zabezpečenie meradla. Ak sú v súdnom konaní skutočne preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu, nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť (4 Cdo 30/2009). V dôsledku zásahu do plomby meradla možno dôvodne predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Neobstojí preto právne posúdenie veci súdmi nižších inštancií, že dovolateľka neunesla dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní existencie protiprávneho úkonu, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi nimi, keďže nebolo preukázané, či v dôsledku porušenia plomby bolo meracie zariadenie nefunkčné a či žalovaný vykonal neoprávnený zásah do meradla neoprávnenou manipuláciou s ním, v dôsledku ktorého by následne nezaznamenávalo skutočný odber plynu (NS SR sp. zn. 5 Obdo 79/2019).

14. V závere odvolateľ zhrnul, že má za to, že žalovaný neoprávnené odoberal zemný plyn s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, bolo nepochybné, že žalovaný na odbernom mieste odoberal zemný plyn a tým naplnil ako objektívne zodpovedný všetky predpoklady pre vznik neoprávneného odberu zemného plynu. Žalovaný je povinný žalobcovi nahradiť vzniknutú škodu, ktorá týmto neoprávneným odberom žalobcovi vznikla. Vzhľadom k tomu, že vo veci nie je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, žalobca navrhol, aby odvolací súd vo veci rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zmení tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

15. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k doručenému odvolaniu žalobcu podanom prostredníctvom jeho advokátky navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania na oboch stupňoch v plnom rozsahu.

16. K znaleckému posudku žalovaný zopakoval ním v priebehu konania vznesené výhrady. Podľa neho je znalecký posudok nepreskúmateľný a v rozpore s § 17 ods. 6 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej aj len ZoZTaP). Žalovaný predovšetkým namietal, že znalec nemal k dispozícii samotné raznice, nebol preukázaný pôvod kontrolného odtlačku, nemal vedomosť o tom, aký odtlačok sa nachádzal na meradle v čase jeho montáže na odberné miesto, namietal rozpor medzi uvádzaným počtom porovnávacieho materiálu a materiálom, ktorý sa na porovnanie použil, namietal, že zo znaleckého posudku nie je možné zistiť čo sú to tie „označenia“, ktoré znalec opticky skúmal s tým, že znalec sa nemôže vyjadriť k právnemu posúdeniu a namietal tiež účelové zadanie znaleckého posudku „vo veci potvrdenia neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z...“. Žalovaný poukázal na to, že za účelom preukázania dôvodnosti a správnosti jeho námietok proti znaleckému posudku boli súdu prvej inštancie predložené listiny

- oznámenie o skončení správneho konania vedeného voči znalcovi Ing. Petrovi Leškovi zo dňa 6.5.2020,
- rozhodnutie MS SR zo dňa 27.11.2019, č. 02006/2019/153 a
- rozhodnutie Ministra spravodlivosti SR zo dňa 11.3.2020 č. 02006/2019/153 RK.

17. Ministerstvo spravodlivosti uložilo znalcovi Ing. Petrovi Leškovi peňažnú sankciu vo výške 1.400,- Eur. Túto pokutu ministerstvo síce neuložilo v súvislosti s vypracovaním Znaleckého posudku č. 74/PL-2019 zo dňa 5.2.2019, ktorý žalobca predložil v prejednávanej veci, avšak z obsahu rozhodnutí MS SR jednoznačne vyplýva, že znalecké posudky, ktoré boli predmetom kontroly MS SR, sú obsahovo totožné so znaleckým posudkom predloženým v danej veci. Následne žalovaný vedľa seba citoval podstatnú časť uvedených rozhodnutí, na ktorú odkázal a ktorá potvrdzuje správnosť jeho námietok proti znaleckému posudku. V dôsledku uvedených nedostatkov znaleckého posudku je tento nepreskúmateľný a tým nespôsobilý preukázať poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, teda protiprávne konanie ako jednu z podmienok uplatňovania nároku na náhradu škody.

18. K demontáži plomby správny orgán poukázal na podmienku preskúmateľnosti, ktorá spočíva v riadnom opise celého znaleckého skúmania od jeho začiatku po záverečné zodpovedanie otázok položených zadávateľom. Nepopísanie postupu demontáže ochranných krytov plynových bômb (s náležitým zdokumentovaním) môže podľa správneho orgánu u adresátov znaleckých úkonov vyvolať pochybnosti o tom, či znalec počas svojej demontáže nemohol plombu sám poškodiť a následne uvedené poškodenie pričítať tretej osobe. V tejto súvislosti odkázal na rovnaký názor Krajského súdu Trnava pod sp. zn. 9Co/263/2017. K porovnávaciemu materiálu MS SR v rozhodnutí uviedlo, že z logiky veci vyplýva, že znalec musí porovnať sporné otlaky so všetkými originálnymi otlakami kontrolných klieští, ktoré sa v rozhodnom období používali na plombovanie plynových meračov. Je nemysliteľné, aby znalec porovnania síce vykonal, ale následne v znaleckom úkone zdokumentoval len jedno porovnanie. Nepriložením fotodokumentácie o vykonanom porovnaní otlakov všetkých kontrolných klieští so spornými otlakami znalec znemožňuje adresátom znaleckého úkonu overiť, či sú v zhode alebo nie. K optickému skúmaniu správny orgán vytkol znalcovi, že svoje stanovisko oprel po optickom skúmaní o tvarovú, obsahovú a rozmerovú zhodu/nezhodu určitých špecifických znakov, pričom následne ani v jednom z posudzovaných znaleckých posudkov neuviedol a ani z príslušnej fotodokumentácie nevyplýva, v čom spočívajú tieto špecifické znaky, ktoré skúmal a na základe ktorých došiel k predmetným záverom. Znalec taktiež v znaleckých úkonoch vôbec neuviedol aké rozmerové, tvarové, či obsahové zhody/nezhody zistil. Takto zdôvodnený záver v znaleckých posudkoch nie je pre adresátov znaleckých posudkov preskúmateľný.

19. Žalovaný má za to, že vyššie uvedené úvahy a závery MS SR sú plne použiteľné aj vo vzťahu k predmetnému znaleckému posudku, ktorý obsahuje rovnaké nedostatky, aké boli konštatované v rozhodnutiach MS SR a tieto nedostatky robia znalecký posudok nepreskúmateľným a nespôsobilým preukázať zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a tým protiprávne konanie. Žalobca iný dôkaz na preukázanie protiprávneho konania nepredložil, a keďže nepreukázal protiprávne konanie ako jednu z kumulatívnych podmienok uplatňovania nároku na náhradu škody, nemohol by súd žalobcom uplatňovaný nárok priznať.

20. Žalovaná odvolací súd požiadala, aby vykonal ako dôkaz listinou - oznam o výsledku správneho konania zo dňa 9.11.2021, ktorý priložila v prílohe, na základe § 366 písm. d) CSP. Podľa priloženej listiny bola znalcovi Ing. Petrovi Leškovi, na základe rozhodnutia ministerky spravodlivosti rozhodnutím 18621/2021/153/RK zo dňa 26.10.2021, uložená sankcia - zákaz výkonu znaleckej činnosti na obdobie 3 mesiacov.

21. Žalovaná tiež poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob 57/2019, v ktorom bol použitý obsahovo totožný znalecký posudok, v ktorom odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá v celom rozsahu z dôvodu nepreukázania protiprávneho konania, pretože žalobcom predložený znalecký posudok Ing. Petra Lešku obsahoval závažné nedostatky. To, že uvedené nedostatky znaleckého posudku spôsobujú nepreukázané porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii konštatoval aj Krajský súd v Nitre v rozhodnutí sp. zn. 15Cob 129/2016.

22. K nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ktoré vytyka odvolateľ napadnutému rozsudku, žalovaný uviedol, že pokiaľ ide o konflikt názorov dvoch súdnych autorít, nemá vedomosť o tom, že by rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré žalobca uvádza ako ustálenú rozhodovaciu prax, boli podrobené testu ústavnosti. Sudca, ktorý v konkrétnej právnej veci rozhoduje, je povinný aplikovať ústavne konformný výklad právnej normy a z tohto dôvodu sa žalovaný stotožňuje s tým, že súd prvej inštancie prevzal argumentáciu ústavného súdu. Nie je možné, aby NS SR „prelomil neodôvodnený odklon ustálenej rozhodovacej praxe, ktorú vykonal ÚS SR...“, ako to uvádza žalobca vo vyjadrení. Je legitímne očakávať, že na rovnakú právne relevantnú právnu otázku sa dá v rovnakých podmienkach rovnaká odpoveď. V tejto súvislosti žalovaný odkázal na rozhodnutie sp. zn. IV.ÚS 499/2011. Podmienky nazerania na rozhodnutia NS SR sa podľa názoru žalovaného zásadne zmenili po tom, čo ÚS SR svojím rozhodnutím, na ktoré odkazuje prvoinštančný súd, vyslovil v rámci testu ústavnosti iný právny názor ako NS SR. NS SR sa pritom v rozhodnutí 4Cdo 106/2020 nijako nevysporiadal s rozhodnutím ÚS SR, na ktoré odkazuje prvoinštančný súd. Prvoinštančný súd posúdil znalecký posudok ako každý iný listinný dôkaz, a to aj v súvislosti k žalovaným predloženými listinami - rozhodnutiami orgánu dohľadu, podľa ktorých znalecký posudok je možné vyhodnotiť ako nerelevantný na preukázanie toho, čo žalobca tvrdí. Žalovaný odkázal tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/87/2019 zaoberajúce sa hodnotením záverov znaleckého posudku.

23. Žalovaný má za to, že v tomto prípade sa jedná o klasickú žalobu o náhradu škody, kedy je žalobca ako nositeľ dôkazného bremena povinný preukázať kumulatívne splnenie všetkých podmienok vyplývajúcich z hmotného práva a pokiaľ nepreukáže čo i len jednu z nich, má to za následok neúspech žalobcu vo veci a súd musí žalobu zamietnuť. Podmienkami uplatňovania nároku na náhradu škody sú porušenie právnej povinnosti, vznik skutočnej škody v zmysle § 82 ods. 2 ZoE a priama príčinná súvislosť medzi týmito skutočnosťami. Žalovaný zotrváva na názore, že znalecký posudok nepreukazuje skutkový záver - odstránenie pôvodnej plomby a jej nahradenie a tým nie je preukázané porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, nie je tak preukázané porušenie právnej povinnosti ako podmienka uplatňovania nároku na náhradu škody. Potom nie je dôvod riešiť výšku škody. Na to, aby si žalobca mohol úspešne uplatňovať náhradu škody, nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie plomby), ale je nevyhnutné preukázať aj samotnú neoprávnenú manipuláciu (stočenie plynomeru), teda zásah do meradla, v dôsledku ktorého nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo odber plynu, pretože skutočná škoda predstavujúca množstvo plynu nevzniká porušením zabezpečenia, ale vzniká až samotnou neoprávnenou manipuláciou (stočením plynomera). Samotný neoprávnený odber - stočenie plynomera nebol žalobcom tvrdený ani preukázaný. Žalovaný zdôraznil, že medzi poškodením plomby a množstvom odobratého plynu neexistuje vzťah príčiny a následku. Pretože v žalobe nie je uvedená samotná neoprávnená manipulácia ako predpoklad uplatňovania daného nároku, nemožno náhradu škody predstavujúce množstvo plynu priznať, resp. žalobca v žalobe vymedzil taký skutkový dej, z ktorého škoda, predstavujúca množstvo plynu objektívne vzniknúť ani nemôže. Vznik skutočnej škody, ktorej náhrady sa domáha, a to najmä z dôvodu, že žalobcom tvrdeným protiprávnym konaním (porušenie plomby), ním tvrdená škody (množstvo plynu) ani objektívne nevzniká, pretože priamym a bezprostredným následkom konania spočívajúceho v poškodzovaní plomby je poškodená plomba. Medzi konaním poškodzujúcim plombu a množstvom plynu nie je vzťah príčiny a následku. § 82 ods. 2 ZoE ukladá povinnosť odberateľovi uhradiť skutočne vzniknutú škodu len v prípade, ak škoda vznikla, tzn. že nie každé konanie, ktoré je posúdené ako neoprávnený odber plynu má za následok vznik škody na plyne. Vznik skutočnej škody - na odobranom množstve plynu - však žalobca nepreukázal, predložil iba výpočet podľa vykonávacieho predpisu. To znamená že výška škody v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE nemohla byť určená pomocou vyhlášky, pretože následkom neoprávneného odberu plynu podľa tohto ustanovenia je škoda predstavujúca poškodenú plombu a nie škoda predstavujúca množstvo plynu.

24. Žalovaný má za to, že právne úvahy ÚS SR uvedené v predmetnom náleze potvrdzujú správnosť a dôvodnosť jeho argumentácie týkajúcej sa vzniku škody a výšky škody. Úvahy Ústavného súdu SR považuje za správne, v plnej miere na ne odkazuje. Žalovaný uviedol, že už od začiatku konania uvádzal, že žalovaný (zrejme žalobca) nepreukázal skutočný vznik škody, ktorej sa domáha. Preukazoval výlučne dve skutočnosti, a to protiprávne konanie - poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii znaleckým posudkom, ktorý má nedostatky a výšku škody formálnym spôsobom podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z. Žalovaný vôbec nepreukazoval samotný vznik škody, ktorý nie je možné zamieňať s určením jej výšky podľa vyhlášky. Nepreukazoval ani neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm.

d) ZoE. S poukazom na nedostatky znaleckého posudku a vzhľadom na nepreukázanie vzniku škody považuje žalovaný žalobu za nedôvodnú a rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne.

25. K vyjadreniu žalovaný pripojil oznámenie výsledku správneho konania od MS SR č. 18621/2021/153 zo dňa 9.11.2021, v ktorom je uvedené, že rozhodnutím ministerstva č. 18621/2021/153 zo dňa 22. júla 2021 bolo rozhodnuté o vine znalca Ing. Petra Lešku, zo spáchania iných správnych deliktov, za čo mu bola uložená sankcia vo forme zákazu výkonu znaleckej činnosti na obdobie 6 mesiacov, pričom ministerka spravodlivosti SR rozhodnutím č. 18621/2021/153/RK z 26. októbra 2021 zmenila uvedené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu v časti výroku o uložení sankcie a znalcovi uložila sankciu vo forme zákazu výkonu znaleckej činnosti na obdobie 3 mesiacov s tým, že toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 26.10.2021.

26. Žalobca k vyjadreniu žalovaného k odvolaniu žalobcu predložil prostredníctvom svojho advokáta vyjadrenie, v ktorom uviedol, že tvrdenia žalovaného uvedené vo vyjadrení popiera. Žalovaný účelovo nesprávne interpretuje právnu úpravu neoprávneného odberu zemného plynu. Vo veľkej časti len cituje jeho doterajšie tvrdenia a vyjadrenia. Žalovaný opakovane sponchybňuje výsledky znaleckého skúmania. Využíva rozhodnutie MS SR zo dňa 27.11.2019, ktoré predložil až v odvolacom konaní, preto by súd naň nemal prihliadať. Navyše predmetné rozhodnutie sa netýka prejednávaneho prípadu, ako ani znaleckého posudku predloženého v danej veci.

27. Žalobca popiera tvrdenie žalovaného, ako aj súdu, že by demontovaním plomby znalcom mohlo dôjsť k takému poškodeniu, ktoré by potom znalec mohol reprodukovat' ako poškodenie spôsobené žalovaným. Takáto úvaha je nelogická a nedôvodná. Znalec v posudku uvádza ako poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, že plomba originálna, ktorá bola na meradle osadená autorizovaným strediskom, bola odstránená a následne nahradená inou, ktorú neusadil na to zákonom určený subjekt, ale niekto iný. Takýmto zásahom je možná manipulácia s číselníkom a následné pozmeňovanie údajov na číselníku, z čoho nemá prospech žiadny iný subjekt ako žalovaný. Žalovaný tvrdí, že vytváranie obrazovozvukového záznamu je jediným zo spôsobov zabezpečenia preskúmateľnosti postupov znalca, jeho nevytvorenie nemôže byť na škodu znalcovi, ani zadávateľovi, keďže takáto povinnosť znalcovi nevyplýva zo žiadneho zákonného predpisu, ani akéhokoľvek znaleckého postupu. Preto nemôže byť súdom, ani iným subjektom považovaná za akýsi nedostatok znaleckého posudku.

28. Pokiaľ žalovaný sponchybňuje použitie metódy optického skúmania, ako aj to, že znalec v posudku neuviedol v čom spočíva nezhoda špecifických znakov a neuviedol rozmerové a tvarové nezhody, žalobca je názoru, že ani súd, ani žalované nedisponujú žiadnymi odbornými znalosťami a bagatelizovanie optického skúmania ako metódy zisťovania porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii je neprípustné. Je to skutkový stav a jedine znalec z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia môže relevantne vysloviť, či toto zákonné zabezpečenie ne/bolo porušené. Navyše je irelevantné, aby znalec v posudku uvádzal presné rozmerové vlastnosti plomby, nakoľko sa jedná o zabezpečovaciu značku a takéto údaje nie sú verejne dostupné a podliehajú tajomstvu. Preto má znalec výslovne zakázané v posudkoch takéto rozmerové údaje uvádzať. Ak žalovaný na svoju obranu uvádza rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, je potrebné uviesť, že aj tento súd zmenil svoju doterajšiu súdu prax a žalobcovi priznáva nárok na náhradu škody spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a posudky vypracované týmto znalcom v jednotlivých prípadoch akceptuje.

29. Následne žalobca z rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/36/2018 zdôraznil, že odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že zo súkromného znaleckého posudku znalca Ing. Petra Lešku, jeho výpovede na pojednávaní, ako aj z montážneho listu a zápisu o vykonanej kontrole odberného miesta vyplýva, že na meradle umiestnenom na odbernom mieste žalovaného bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plomby. Všetky tieto dôkazy vo vzájomnej súvislosti opodstatňujú záver, že na plynomeri došlo k odstráneniu jedného zaisťovacieho prvku plomby, čo umožňuje jej demontáži pri použití pomerne malej sily, čo naplní skutkovú podstatu porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Odvolací súd pokračuje, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, čo vyplynulo zo znaleckého posudku znalca Ing. Petra Lešku, ako aj jeho výsluchu na pojednávaní, keď jednoznačne skonštatoval, že optickým skúmaním povrchu plomby bolo zistené poškodenie - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plomby...

30. Pokiaľ žalovaný vo vyjadrení poukazuje na rozhodnutie MS SR 18621/2021/153/RK, kde bola znalcovi uložená sankcia - zákaz výkonu funkcie na tri mesiace a žalovaný uvádza, že toto rozhodnutie sa týka aj predmetného znaleckého posudku, táto skutočnosť z priloženej listiny nijako nevyplýva, preto žalobca žiada súd, aby na tento dôkaz, ako na neopodstatnený neprihliadal.

31. Pokiaľ sa žalovaný vo vyjadrení odvoláva na nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 114/2020, podľa ktorého je povinnosťou žalobcu, aby hodnoverným spôsobom preukázal, že mu škoda vôbec vznikla a zároveň sa aj vysporiadal s tým ako škodu vypočítal, v tejto veci sa rozhodovalo o iných skutkových okolnostiach prípadu. K tomuto nálezu zaujal stanovisko samotný ÚS SR v rozhodnutí sp. zn. II.ÚS 319/2021, kde uviedol, že vo vzťahu k tomuto nálezu, i keď v danej veci ide o rovnakú právnu otázku, odlišné sú skutkové okolnosti prípadu, pričom dovolací súd zrozumiteľne vysvetlil dôvody, prečo nebolo možné v právnej veci sťažovateľky zohľadniť spotrebu plynu za predchádzajúce obdobia. Následne odvolateľ poukázal na aktuálne rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané po spornom náleze ÚS SR sp. zn. III.ÚS 114/2020 potvrdzujúce právny názor žalobcu. Z uznesenia ÚS SR sp. zn. II.ÚS 207/2021 okrem iného zdôraznil, že okresný súd medzi inými najmä s poukazom na § 82 ods. 1 písm. d) a ods. 2 Zákona o energetike odber plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, považoval za neoprávnený odber (porušenie právnej povinnosti) zakladajúci objektívnu zodpovednosť sťažovateľa za vznik škody spočívajúcej v zmenšení majetkovej sféry žalobkyne o sťažovateľom odobraté množstvo plynu, pričom príčinnú súvislosť medzi neoprávneným odberom sťažovateľa a vznikom škody žalobkyne považoval za preukázanú úbytkom zemného plynu z distribučnej siete žalobkyne bez úhrady ceny spotrebovaného množstva. Ústavný súd pokračoval, že v prípade zistenia neoprávneného odberu plynu, za ktoré sa považuje aj porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, nemožno brať do úvahy nameraný odber a teda odber vykonaný na úkor zmluvného dodávateľa, keďže dodávateľ distribučnej siete tomuto za uvedené obdobie už vykazuje nulový odber plynu a takto mu dodávateľ za uvedené obdobie ani nefakturuje žiadny odber. Pokiaľ teda žalovaný takto odoberal tzv. nameraný plyn, tento odoberal na úkor žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete, ktorý dodal do systému v rámci jeho povinnosti vyvažovať distribučnú sieť a teda nad rámec nameranej spotreby všetkých dodávateľov. Odberom takéhoto plynu dochádza k vzniku škody u prevádzkovateľa distribučnej siete. Krajský súd v dotknutej veci uviedol, že pokiaľ ide o posúdenie splnenia podmienok vzniku zodpovednosti sťažovateľa za škodu pri odbere plynu meradlom, na ktorom bolo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v uvedenom období, právne závery okresného súdu nemožno považovať za zjavne svojvoľné, či arbitrárne. Krajský súd tiež uviedol, že závažný údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením, pričom objektívnym a spoľahlivým podkladom pre určenie množstva odobratého plynu nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie. Následne ústavný súd považoval právne závery krajského súdu a závery v rozsudku okresného súdu za zodpovedajúce ústavne súladnej interpretácii a aplikácii relevantnej právnej normy, najmä § 82 ods. 1 písm. d), ods. 2 a 3 Zákona o energetike vrátane ustanovení vyhlášky, ako aj za ústavne udržateľné; s tým, že v okolnostiach posudzovanej veci napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno hodnotiť ako zjavne neodôvodnený a arbitrárny.

32. Žalobca tiež poukázal na uznesenie ÚS SR sp. zn. II.ÚS 319/2021, z ktorého zdôraznil, že pokiaľ žalobkyňa považuje za nesprávne právne posúdenú otázku týkajúcu sa spôsobu vyčíslenia výšky škody, určením množstva odobratého plynu pri súčasnej nemožnosti zistenia reálneho množstva odobratého plynu, súd uviedol, že predmetnou otázkou sa už dovolací súd zaoberal v rozhodnutiach 5Obdo 32/2018 (R 45/2019), 3Obdo 49/2018 a 3 Obdo 49/2019, ktoré treba považovať za súčasť ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. V predmetnej veci dovolací súd skonštatoval, že právny názor dovolacieho súdu o spôsobe výpočtu zohľadnením predchádzajúcej spotreby plynu nie je správny. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd k zrušeniu dovolacieho rozsudku majú podľa názoru ústavného súdu nielen oporu v aplikovaných ustanoveniach CSP, ZoE a vyhlášky, ale i v judikatúre najvyššieho súdu, na ktorú poukazuje.

33. Žalobca pokračoval, že na nález ÚS SR sp. zn. III.ÚS 114/2020 považuje za exces v rozhodovacej praxi, pričom ústavný súd žiadnym spôsobom neodôvodnil odklon od ustálenej rozhodovacej praxe NS SR. Po vydaní týchto nových rozhodnutí z roku 2021 je nepochybné, že sa odstránil tzv. konflikt záujmov medzi NS SR a ÚS SR, nakoľko tieto zjednotili svoj právny názor. Je preukázané, že nárok žalobcu je oprávnený a ako tvrdí žalovaný, prešiel aj testom ústavnosti. Uvedené rozhodnutia ÚS SR sú aplikovateľné aj na prejednávaný spor a dovolací súd je povinný aplikovať ústavne konformný výklad

právnej normy. Rovnaký právny názor ako žalobca ÚS SR má aj NS SR v spomínanom rozhodnutí 4Cdo 106/2020.

34. Žalobca k vyjadreniu pripojil rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 31Cob/36/2018 a uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 207/2021 a II.ÚS 319/2021.

35. Žalobca predložil prostredníctvom svojej advokátky vyjadrenie k odvolaniu - dupliku, v ktorom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a vyslovil, že žalovaný má voči žalobcovi právo na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

36. Pokiaľ žalobca vo vyjadrení namieta, že až v odvolacom konaní žalovaný argumentuje rozhodnutím MS SR z 27.11.2019 a preto súd naň nemá prihliadať, pričom tieto rozhodnutia sa netýkajú znaleckého posudku v konaní, žalovaný opakuje, že námietky smerujúce k znaleckému posudku uviedol už v odpore, následne vo vyjadrení zo dňa 18.9.2020, v ktorom predložil aj rozhodnutia MS SR z konca roka 2019. Rovnako žalovaný opakovane uviedol, že MS SR uložilo znalcom Ing. Petrovi Leškovi peňažnú sankciu vo výške 1.400,- Eur za posudzovanie jeho znaleckej činnosti s iným znaleckým posudkom ako je v prejednávanej veci. Avšak z obsahu rozhodnutí MS SR jednoznačne vyplýva, že znalecké posudky, ktoré boli predmetom kontroly MS SR sú obsahovo totožné so znaleckým posudkom predloženým v prejednávanej veci. Preto je možné použiť tieto rozhodnutia MS SR a dôvody v nich uvedené aj vo vzťahu k znaleckému posudku predloženému v prejednávanej veci. Podstatná časť uvedených rozhodnutí potvrdzuje správnosť námietok žalovaného proti znaleckému posudku. V dôsledku uvedených nedostatkov je znalecký posudok nepreskúmateľný a tým nespôsobilý preukázať poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, teda protiprávne konanie ako jednej z podmienok uplatňovania nároku na náhradu škody.

37. Ako nový dôkaz v odvolacom konaní žalovaný žiadal vykonať listinu Oznam o výsledku správneho konania zo dňa 9.11.2011, ktorá bola priložená k vyjadreniu k odvolaniu, na základe § 366 písm. d) CSP s tým, že táto informácia nebola v čase rozhodovania veci na súde prvej inštancie k dispozícii a v čase, keď žalobca zasielal vyjadrenie k odvolaniu, neboli rozhodnutia publikované na webovom sídle MS SR. Aktuálne je už prvostupňové aj druhostupňové rozhodnutie publikované na webovom sídle MS SR a pripojil ho súdu v prílohe. Následne žalovaný odcitoval stať daného rozhodnutia a zdôraznil, že predmetom uvedených rozhodnutí je skutočnosť, že znalec bol uznaný vinným z porušenia totožných povinností, ktoré sa mu kladú za vinu v tomto správnom konaní. V znaleckých posudkoch mu bolo vytknuté, že nevyvetlil, ani z fotografií nevyplývalo, akým spôsobom plombu demontoval, akým spôsobom plombu poškodil, a či spôsobené poškodenie plomby ne/mohlo mať vplyv na znalecké dokazovanie a ak áno, aký. Rovnako v súvislosti so znaleckými posudkami bolo porušenie povinnosti znalca v podobe preskúmateľnosti, a teda neuvedenia aké sú to špecifické znaky sporných a kontrolných odtlačkov, ktoré znalec opticky skúmal a tiež bližšie neopísal aké rozmerové, tvarové a obsahové nezhody zistil. Na základe uvedeného potom dospel správny orgán k záveru, že znalec spáchal iný správny delikt vo forme priameho úmyslu. Znalec bol pri vypracovaní znaleckého úkonu ZP2 dostatočne uzročený s tým, aký dôraz treba ukladať riadnemu odôvodneniu postupov pri znaleckom skúmaní, najmä akým spôsobom plombu poškodil, a či spôsobené poškodenie plomby ne/mohlo mať vplyv na znalecké dokazovanie a ak áno, tak aký, ako aj o nevyhnutnosti uvedenia, aké sú to špecifické znaky sporných a kontrolných odtlačkov, ktoré znalec opticky skúmal a aké rozmerové, tvarové a obsahové nezhody zistil.

38. Následne žalovaný poukázal na všeobecné závery Krajského súdu Trnava vo veci sp. zn. 23Co/43/2020 ohľadne obsahových náležitostí znaleckého posudku a jeho hodnotenia.

39. V závere žalovaný zdôraznil, že s poukazom na nedostatky znaleckého posudku a vzhľadom na nepreukázanie vzniku škody, považuje žalobu za nedôvodnú a rozhodnutie súdu prvej inštancie za vecne správne. Pritom plne zotrváva na jeho doterajších písomných vyjadreniach a vyjadreniach na pojednávaní, ako aj na jeho stanovisku, že žalobca nepreukázal podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody.

40. K vyjadreniu žalovaný pripojil rozhodnutie MS SR sp. zn. 18621/2021-153 zo dňa 22.7.2021, sp. zn. 18621/2021/153/RK zo dňa 26.10.2021.

41. K duplike žalovaného predložil žalobca prostredníctvom svojho advokáta písomné vyjadrenie, v ktorom uviedol, že tvrdenia žalovaného uvedené vo vyjadrení popiera a zotrváva na svojich doterajších vyjadreniach. Čo sa týka správneho deliktu znalca, toto konanie sa týka výlučne znaleckých posudkov, ktoré boli predmetom konania o správnom delikte a nemožno ho aplikovať plošne na všetky znalecké posudky, ktoré znalec vyhotovil. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/117/2020, z ktorého zdôraznil, že odvolací súd na návrh žalovanej nevykonal ňou navrhnuté dokazovanie rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania iného správneho deliktu... a bola mu uložená pokuta 1.400,- Eur, pretože sa netýka predmetného znaleckého posudku a správny orgán v ňom považoval za chybný postup znalca a nie vecnú správnosť znaleckého skúmania. Žalobca zdôraznil, že správny orgán v rozhodnutí neuviedol, že znalecký výstup zo znaleckého dokazovania nie je správny, orgán zistil len formálne nedostatky znaleckého posudku. Žalovaný úmyselne nesprávne interpretuje tieto rozhodnutia, aby si tak privodil výhodu v konaní. NS SR aj ÚS SR sa zaoberali totožnými právnymi spormi, v ktorých boli totožné znalecké posudky a tieto súdne authority akceptovali, nepovažovali ich za prekážku alebo za takú skutočnosť, ktorá by mala za následok neunesenie dôkazného bremena. Žalobca poukázal aj na najaktuálnejšie rozhodnutia Ústavného a Najvyššieho súdu SR, ktoré potvrdzujú oprávnenosť nároku žalobcu, vzniku škody, ako aj postup pri výpočte škody, keď poukázal na uznesenia ÚS SR sp. zn. I.ÚS 457/2021, II.ÚS 207/2021, II.ÚS 319/2021 a uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/106/2020. Žalobca má za to, že znalec v posudku ozrejmil všetky skutočnosti, riadne sa venoval znaleckému skúmaniu a svoje závery oprel o objektívne zistenia. Znalecký posudok je tak preskúmateľný a jeho závery sú aplikovateľné v konaní. Ak mal súd prvej inštancie pochybnosti o vecnej stránke postupu znalca, mal možnosť takýto názor vysloviť alebo znalca priamo vypočuť, pričom súd v priebehu konania nevyjadril akékoľvek pochybnosti o relevancii predloženého znaleckého posudku. Pokiaľ by tak urobil, sám žalobca by navrhol vo veci znalca vypočuť. Neuviedol v konaní ani svoje predbežné právne posúdenie v zmysle § 181 ods. 2 CSP, čím mohol predísť tomu, aby bolo toto rozhodnutie nepredvídateľné. Tieto skutočnosti namietal žalobca už v odvolaní. Súd len vyhlásil čo sa medzi stranami sporu považuje za sporné. Formálne nedostatky znaleckého posudku tak nemôžu privodiť nespôsobilosť znaleckého posudku ako dôkaz v konaní. Formulovanie zásadných výhrad a nedostatkov k posudku zo strany súdu až v meritórnom rozhodnutí spôsobuje samotnú nepredvídateľnosť súdneho rozhodnutia. Žalobca má za to, že dostačujúco preukázal dôkazmi a aktuálnou ustálenou judikatúrou neoprávnený odber zemného plynu žalovaným.

42. Ďalšie podania v odvolacom konaní strany do spisu nedoručili.

43. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 CSP).

44. Predmetom sporu je žalobou uplatnený nárok žalobcu na zaplatenie od žalovaného sumy 3.913,25 Eur, titulom náhrady škody v dôsledku neoprávneného odberu plynu žalovaným, určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike, vypočítanej podľa vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z.z.

45. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z jeho viazanosti ako rozsahom tak i uplatnenými dôvodmi odvolania, bolo posúdiť, či sa súd prvej inštancie dopustil väd konania v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP, že by dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým

zisteniam a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, z konkrétnych dôvodov, ako boli uplatnené v podanom odvolaní.

46. Podľa § 420 ods. 1 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj len OZ), každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

47. V zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zák. č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v texte aj len ZoE) neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka, skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

48. Cit. ust. § 82 ods. 1 písm. d) a ods. 2 ZoE upravujú osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu, pričom sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ust. § 420 OZ, upravujúcemu všeobecnú zodpovednosť za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa cit. § 82 ods. 1 písm. d) v spojení s ods. 2 ZoE sú: 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody, 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V danom prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúcim je, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a týmto protiprávnym konaním skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete alebo prevádzkovateľovi zásobníka. Vzhľadom na to, v prípade uplatnenia nároku na náhradu takejto škody, nie je potrebné preukazovať a zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, pričom ale musia byť splnené a preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu, teda protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii a vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb ako aj existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom škody.

49. Podľa § 207 ods. 1 CSP, ak rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky, a pre zložitosť posudzovaných otázok nepostačuje postup podľa § 206, súd na návrh nariadi znalecké dokazovanie a ustanoví znalca. Ak súd ustanoví viacerých znalcov, môžu vypracovať spoločný posudok.

50. V zmysle § 209 CSP, súkromný znalecký posudok je znalecký posudok predložený stranou bez toho, aby znalecké dokazovanie nariadil súd (ods. 1). Ak je spolu so žalobou predložený súkromný znalecký posudok, ktorý má všetky zákonom predpísané náležitosti a obsahuje doložku o tom, že znalec si je vedomý následkov vedome nepravdivého znaleckého posudku, postupuje sa pri vykonávaní tohto dôkazu akoby išlo o znalecký posudok súdom ustanoveného znalca (ods. 3).

51. V zmysle § 17 ods. 3 zák. č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch (ďalej aj len ZoZTP), písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje: a) titulnú stranu, b) úvod, c) posudok, d) záver, e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku, f) znaleckú doložku. Podľa ods. 6 tohto ustanovenia titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku a stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania. „Úvod“ obsahuje úlohy určené zadávateľom a právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. V časti „posudok“ znalec uvedie, opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na základe ktorého sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Prílohy znaleckého posudku môžu tvoriť samostatnú, so znaleckým posudkom nezošitú časť; v takom prípade musia obsahovať údaje o znaleckom posudku, ku ktorému sa viažu, musia byť zošité a opatrené úradnou pečiatkou a podpisom

znalca. Ak je prílohou znalecký posudok iného znalca, postačuje identifikácia prílohy v znaleckom posudku. Rovnako sa postupuje pri prílohách, ktorých obsah je väčší ako rozsah častí „posudok“.

52. Znalecký posudok musí obsahovať náležitosti cit. § 17 ZoZTP. V prípade znaleckých posudkov, včítane súkromného, podľa § 209 ods. 2 CSP, súd nemôže hodnotiť odborné závery týchto posudkov z hľadiska ich správnosti, ale hodnotí len presvedčivosť posudku pokiaľ ide o jeho úplnosť vo vzťahu k posudzovaným skutočnostiam, zásadám logického myslenia a jeho súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi.

53. Podľa čl. 15 ods. 1 a 2 základných princípov CSP, dôkazy a tvrdenia strán sporu hodnotí súd podľa svojej úvahy v súlade s princípmi na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

54. Pravidlá hodnotenia dôkazov sa spravujú teóriou voľného hodnotenia dôkazov, teda aj znalecký posudok súd hodnotí voľne, v súvislosti s ostatnými vykonanými dôkazmi a z hľadiska jeho vnútornej logiky. Znalecký posudok súd hodnotí komplexne, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zadováženia podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť použitých metód a spôsob vyvodzovania záverov znalca. Súd teda nemôže nekriticky preberať závery znalca, pretože by to bolo popretím zásady voľného hodnotenia dôkazov, privilegovalo by to znalecký posudok a prenášalo zodpovednosť za správnosť súdneho rozhodnutia na znalca, čo je neakceptovateľné.

55. Znalec prostredníctvom svojich odborných znalostí posudzuje určité skutočnosti, pričom v znaleckom posudku uvádza výsledok takéhoto posúdenia. Znalec sa ale v znaleckom posudku nesmie obmedziť iba na podanie svojho odborného záveru, ale aby adresáti znaleckého posudku mohli závery zodpovedne posúdiť, musí byť z posudku znalca zrejmé z akých zistení vychádzal, k akým postupom k svojim zisteniam dospel a na základe akých úvah dospel k záveru. Súd teda pri hodnotení znaleckého posudku skúma jednak osobu znalca (či je zapísaný v zozname znalcov a to v príslušnom odbore, čo v danom prípade nebolo sporné) a posudok z hľadiska materiálneho a formálneho. Z formálneho hľadiska súd skúma, či posudok spĺňa požiadavky podľa § 17 ZoZTP. Z materiálneho hľadiska skúma obsah znaleckého posudku včítane obsahu jeho záveru. Pri obsahu znaleckého posudku je rozhodujúce, či posudok obsahuje logickú analýzu skutočností, z ktorých znalec vychádzal, ktoré zistil z vyšetrovania a rozboru relevantných skutočností, či analyzoval všetky skutočnosti, ktoré mali byť hodnotené alebo vybral len tie, ktoré podporujú jeho závery, tiež či nález obsahuje špecifikáciu metódy, ktorú znalec pri spracovaní posudku použil. Pokiaľ ide o obsah záveru znaleckého posudku, súd hodnotí, či záver je logický, je prirodzeným vyústením rozboru skúmaného materiálu, prípadne javov a skutočností, ku ktorým znalec prihladal.

56. Vychádzajúc z vyššie uvedených právnych a teoretických východísk, ako i obsahu spisu, odvolací súd dospel k záveru, že v preskúmvanej veci žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno, keď nepreukázal existenciu základného predpokladu objektívnej zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a to žalobcom tvrdenú skutočnosť, že žalovaný v rozhodnom období odoberal zemný plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nakoľko žalobcom predložený súkromný znalecký posudok znalca Ing. Petra Lešku č. 74/PL-2019 zo dňa 5.2.2019 ako dôkazný prostriedok na preukázanie neoprávneného odberu zemného plynu, neobstojí.

57. Zo znaleckého posudku založeného v spise (č.l. 4 a nasl.) vyplýva, že účelom znaleckého posudku podľa zadania žalobcu ako objednávateľa posudku bolo potvrdenie neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE, čo je zjavne nevhodne sugestívne naformulovaná úloha, naznačujúca želaný výsledok znaleckého skúmania. V rámci nálezovej časti posudku znalec uviedol, že mu bol v nepoškodenom obale predložený plynomer označeného výrobného čísla s uvedeným údajom na počítadle, čo je doložené fotografiami 1, 2 a 3. Pokračoval, že z plynomeru demontoval olovenú plombu krytu číselníka, pričom zistil, že na plombe sa nachádza označenie približne v tvare loga spoločnosti ELSTER s.r.o. Stará Turá, o čom sú súčasťou posudku fotografie 6 a 7. Znalec pokračoval, že optickým skúmaním povrchu zaisťovacieho plechu krytu číselníka v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom a pripojil o tom obrázok č. 5. Znalec uviedol, že sporné odtlačky porovnal so všetkými kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští, ktoré prevzal od

zástupcu spoločnosti SPP distribúcia, a.s., na ktorých je označenie v tvare loga spoločnosti ELSTER s.r.o. V ďalšej posudkovej časti posudku znalec uviedol, že optickým skúmaním označenia, ktoré bolo vytvorené čelustami plombovacích klieští zistil obsahovú podobnosť, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov v sporných a kontrolných odtlačkoch, o čom pripojil obrázky 8 až 13 a pokračoval, že v odtlačku čelustí na hornej ploche plomby sa nachádzajú výrazné rozdiely v rozostupe znakov s poukazom na obrázky č. 8 až 10. Na základe optického skúmania znalec potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami tých istých nástrojov. Doplnil, že obrázky č. 1 až 5 vyhotovil digitálnym fotoaparátom označenej značky a obrázky 6 až 11 pomocou označenej digitálnej mikroskopickej kamery pri konštantnom 23-násobnom zväčšení. V závere znaleckého posudku znalec zodpovedal na položené otázky tak, že na plombe osadenej v kryte číselníka sa nachádza označenie približne v tvare loga spoločnosti ELSTER s.r.o., že na základe optického skúmania môže potvrdiť, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami tých istých nástrojov, že nezistil poškodenie ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombe osadenej v kryte číselníka meradla, že na základe zistených skutočností môže s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou, že optickým skúmaním označenia, ktoré boli vytvorené čelustami plombovacích klieští zistil obsahovú podobnosť, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov, že nezistil poškodenie plomby osadenej v kryte číselníka meradla, že optickým skúmaním povrchu zaisťovacieho plechu krytu číselníka v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy, ktoré boli vytvorené predmetom - nástrojom, pričom iné skutočnosti nezistil.

58. Keďže pri vyberaní plomby môže veľmi pravdepodobne dôjsť k poškodeniu jej zaisťovacích prvkov, bolo žiadúce, aby znalec priebeh svojho postupu náležite zdokumentoval a podrobne popísal. V predmetnom znaleckom posudku znalec nevysvetlil a ani fotografiami nedoložil akým spôsobom plombu demontoval, prípadne či pri demontáži nedošlo k jej poškodeniu. Opis postupu znalca v znaleckom posudku je nedostatočný, priebeh demontáže plomby je nepreskúmateľný a preto jeho záver o tom, že skúmaním povrchu zaisťovacieho plechu číselníka v okolí plomby zistil mechanoskopické stopy vytvorené predmetom, je tak nepodložený a neoveriteľný. Opis priebehu znaleckého skúmania neumožňuje preskúmať jeho postup, ani overiť odôvodnenosť znalcových postupov a záverov. Je nevyhnutné, aby spôsob, akým znalec k svojmu záveru dospel, bol preskúmateľný priamo zo znaleckého posudku, najmä ak zadávateľom posudku bola jedna zo strán sporu, pričom druhá strana nemala možnosť sa pri znaleckom skúmaní zúčastniť.

59. Pokiaľ znalec v posudku uvádza, že sporné odtlačky porovnal so všetkými kontrolnými odtlačkami plombovacích klieští prevzatými od zástupcu žalobcu, z uvedeného nie je možné zistiť, koľko kontrolných odtlačkov plombovacích klieští mal znalec k dispozícii, či mal k dispozícii všetky relevantné a či sporné odtlačky skutočne porovnal so všetkými kontrolnými a chýba k tomu aj obrazová dokumentácia, keďže v posudku sú zobrazené len jedny kontrolné odtlačky. Hoci znalecký posudok poukazuje na nezhodu medzi dvoma odtlačkami, nebolo preukázané, aký odtlačok bol na telese plynomera v čase jeho osadenia a zároveň, že kontrolný odtlačok bol urobený tými istými plombovacími kliešťami. Z posudku potom ani nie je zjavné, na základe čoho znalec pre porovnanie vybral len v posudku zobrazené kontrolné odtlačky.

60. Ak znalec z posudkovej časti predmetného znaleckého posudku uvádza, že optickým skúmaním označení vytvorených čelustami plombovacích klieští zistil obsahovú podobnosť, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov s tým, že v odtlačku čeluste na hornej ploche plomby sa nachádzajú výrazné rozdiely v rozostupe znakov, znalec bližšie neuvádza a ani na fotografiách v posudku bližšie neoznačil o akú tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov ide a ktoré konkrétne výrazné rozdiely v rozostupe znakov zohľadnil.

61. Z popísaných dôvodov sú výsledky skúmania znalca a nadväzne i záver, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou, nepodložené a úplne nepreskúmateľné. Ani uvedený záver znaleckého posudku, podľa ktorého „...môžem s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote predpokladať...“ nedáva jednoznačnú odpoveď na položenú otázku, či pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo odstránené a nahradené iným, ani z akých konkrétnych dôvodov nie je jeho záver striktný. Vzhľadom na uvedené nie je vylúčené, že k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii došlo aj v dôsledku výrobných prípadov montážnej

vady pri osádzaní plomby do plynomeru, prípadne aj pri manipulácii znalcom. Pre nepreskúmateľnosť postupu znalca a jeho záverov, nie je možné predmetný znalecký posudok považovať za hodnoverný a preukazujúci záver, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené resp. odstránené a nahradené inou plombou. Uvedený chybný postup znalca a formálne nedostatky znaleckého posudku pritom bránia súdu závery znalca preskúmať a overiť správnosť jeho záverov, čím zakladajú nespôsobilosť znaleckého posudku ako dôkazu v konaní, keďže vecnú správnosť znaleckého skúmania nie je možné overiť.

62. Vychádzajúc z uvedeného, v konaní nebolo žalobcom (na ktorom v tomto smere ležalo dôkazné bremeno preukázať kumulatívne splnenie všetkých podmienok hmotného práva pre vznik zodpovednosti za danú škodu) jednoznačne preukázané, že došlo k porušeniu zabezpečenia plynomeru proti neoprávnenej manipulácii a k neoprávnenému odberu zemného plynu. Nebol teda preukázaný jeden zo základných predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) ZoE a to protiprávny úkon. V dôsledku toho nebolo potom možné žalobe o náhradu uplatnenej škody vyhovieť a musela byť zamietnutá, ako správne postupoval prvoinštančný súd v preskúmanom rozsudku.

63. Žalovaný vo svojom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd s poukazom na § 366 písm. d) CSP, vykonal ako dôkaz listinu - oznam o výsledku správneho konania zo dňa 9.11.2021 vyhotovený Ministerstvom spravodlivosti SR o uložení sankcie znalcovi Ing. Petrovi Leškovi vo forme zákazu výkonu znaleckej činnosti na obdobie troch mesiacov. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd považoval tento navrhnutý dôkaz, vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania za nepotrebný nadbytočný a preto s použitím § 185 ods. 1 CSP sa rozhodol, že tento dôkaz nevykoná, i s poukazom na zásadu hospodárnosti občianskeho súdneho konania zakotvenú v čl. 17 základných princípov CSP. Odvolací súd považoval za irelevantné, či znalcovi Ing. Petrovi Leškovi bol za znalecké posudky predložené nie v tomto konaní, uložený MS SR postih.

64. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, odvolací súd zhodne s prvoinštančným uzatvára, že žalobca neunesol svoje dôkazné bremeno a nepreukázal, že na odbernom mieste žalovaného v rozhodnom období dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, teda nepreukázal existenciu protiprávneho úkonu - v podobe neoprávneného odberu zemného plynu, čím nebol naplnený jeden z troch vyššie popísaných kumulatívnych predpokladov pre vznik zodpovednosti žalovaného za danú škodu. Žalobca teda nemohol byť už len z tohto dôvodu úspešný a preto už nebolo potrebné ustaľovať výšku škody či nákladov spojených s jej zisťovaním.

65. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

66. S poukazom na všetku vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie tak v meritórnom výroku I., ktorým bola žaloba zamietnutá, ako i vo výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, ako vo výrokoch vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

67. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

68. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

69. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

70. Aplikujúc vyššie citované procesné ustanovenia, o nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že v odvolaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania voči v odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, uznesením vyššieho súdneho úradníka.

71. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).